Toelichting Burgerberaad G1000Rheden

Dit document geeft een toelichting op het voorstel voor een Burgerberaad G1000 in de gemeente Rheden over het thema klimaat en energie. Het bestaat uit passages uit het door G1000.nu ontwikkelde plan van aanpak hiervoor.

De filosofie en waarden waar G1000.nu voor staat

G1000.nu wil maximaal de ruimte bieden aan de stem van de burger en die stem ook vertegenwoordigen bij het ontwerp van het proces. Het proces is daarom gebaseerd op een aantal waarden die hieraan bijdragen. Voor de succesvolle toepassing van een burgerberaad bij beleids- en planvorming hebben we vervolgens op basis van deze waarden een aantal uitgangspunten opgesteld. Hoe beter het proces aan deze uitgangspunten voldoet, hoe groter de zeggenschap, krachtiger het draagvlak voor het resultaat en hoe omvangrijker de opbrengst zal zijn. Het gaat om de volgende waarden:

Autonomie

De autonomie van de deelnemers staat centraal en wordt gerespecteerd. Deelnemers leiden zichzelf, wat betekent dat zij zelf de agenda bepalen en gedurende het proces zelf de onderwerpen kiezen waaraan zij willen bijdragen. Tot slot bepalen de deelnemers welke voorstellen worden opgenomen in het Burgerakkoord. Omdat alle keuzes door de deelnemers zelf gemaakt worden, ontwikkelen zij een krachtig eigenaarschap van de resultaten.

Gelijkwaardigheid

De deelnemers zijn gelijkwaardig. Ongeacht achtergrond, opleidingsniveau, kennis of anderszins betrokkenheid bij het onderwerp: iedere stem is evenveel waard. Het proces richt zich op het bereiken van een resultaat waar iedereen een aandeel in heeft.

Verbinding

Verbinding door middel van de dialoog staat centraal. Het proces start met een gesprek tussen de deelnemers in steeds wisselende samenstellingen. Daarbij staat de zoektocht naar gemeenschappelijkheid centraal. Die wordt als basis genomen voor elke vervolgstap. De dialoogregels die we hanteren zijn de volgende:

- Luister naar elkaar
- Vermijd discussie
- Je hoeft het niet met elkaar eens te worden
- Geef elkaar de ruimte.

Diversiteit

Met behulp van loting wordt een zo groot mogelijke diversiteit van deelnemers uitgenodigd. 10.000 inwoners (vanaf 16 jaar) worden geloot uit de BRP van de gemeente Rheden en ontvangen een uitnodiging om zich aan te melden. We gaan uit van 500 deelnemers in totaal; daarvoor zijn minimaal 313 aanmeldingen van gelote inwoners benodigd (een respons van 3,1%). Bij overaanmelding voeren we een tweede loting uit, waarbij we corrigeren voor demografische kenmerken, herkomst en rol.

Werkgevers, politici en bestuurders worden op naam uitgenodigd. Ambtenaren kunnen zichzelf aanmelden, net als vrijdenkers: een inwoner die niet is geloot maar zichzelf aanmeldt. Voor al deze groepen geldt dat we bij overintekening loten.

Gemeenschappelijkheid

We gaan uit van het principe ‘het hele systeem in de zaal’. Oftewel: de hele gemeenschap is vertegenwoordigd. Dit betekent een selectie van de volgende groepen, als een reële afspiegeling van de gemeenschap:

- 62,5 % Gelote inwoners
- 12,5 % Werkgevers en professionals
- 12,5 % Ambtenaren en politici
- 12,5 % Vrijdenkers.

De ratio van deze verdeling is al volgt: bij de Burgertop en Burgerraad werken we soms aan tafels met 8 personen. Met bovenstaande verdeling zitten aan elke tafel 5 gelote inwoners, 1 werkgever of professional (iemand uit de gemeenschap die beroepsmatig betrokken is bij het onderwerp en daarom geraakt wordt door de uitkomsten van het proces, of hieraan kan bijdragen), 1 ambtenaar of politicus en 1 vrijdenker: een mini-afdruk van de gemeenschap.

Transparant

Het proces is transparant. Alle keuzes gedurende het proces komen op een begrijpelijke manier tot stand, zijn direct en op elk moment traceerbaar en verifieerbaar voor iedereen die deelneemt en te volgen voor mensen van buitenaf.

Veilig

Het is voor alle deelnemers veilig om deel te nemen. Er zijn onafhankelijke facilitators die zorgen voor borging van de afspraken. Het programma wordt opgevolgd zoals afgesproken. Als hiervan wordt afgeweken, dan gebeurt dit in samenspraak met de deelnemers.

Klimaatcoalitie

Het initiatief voor het burgerberaad wordt genomen door de Gemeente Rheden. Samen met de gemeente wordt een coalitie gevormd van alle betrokken organisaties in de gemeente. Zij vormen samen de G1000Klimaatcoalitie Rheden. De coalitie krijgt vorm doordat deelnemers aan deze coalitie zich door middel van een partnerovereenkomst committeren aan G1000.nu en daarmee aan de uitkomsten van het G1000Rheden. In deze partnerovereenkomst beloven zij:

- De onafhankelijkheid van het proces niet te compromitteren
- De waarden van G1000.nu te respecteren
- Het Burgerakkoord, het resultaat van de G1000Rheden, óf uit te voeren en te laten landen in beleid, óf publiekelijk uit te leggen waarom er wordt afgeweken van één of meer onderdelen van het Burgerakkoord.

De coalitie wordt gevormd voordat het G1000-burgerberaad plaatsvindt.

Wat voorafgaat

Bedding maken

Voorafgaand aan het daadwerkelijke burgerberaad zullen alle partijen die belang hebben bij de uitkomst gemobiliseerd moeten worden. Dat doen we door G1000cafés te organiseren: informele bijeenkomsten waar we deelnemers bekend maken met wat een G1000-burgerberaad is, door ze het in een korte sessie zelf te laten ervaren. In onze ervaring is dit een effectieve manier om begrip van en enthousiasme voor het burgerberaad te bevorderen. Voor de G1000Rheden organiseren we eerst een G1000café met bestuurders, politici en ambtenaren (het Raadscafé); vervolgens een of meerdere G1000cafés met sleutelfiguren uit de gemeenschap.

Deelnemers uitnodigen

Een G1000 is een gesprek van vertegenwoordigers van de gehele gemeenschap met elkaar: inwoners, werkgevers en professionals, en overheid (ambtenaren en politici). We gaan vooralsnog uit van maximaal 500 deelnemers in totaal. We benaderen leden van elke groep afzonderlijk om mee te doen:

- 10.000 inwoners krijgen een uitnodiging per post. Deze inwoners worden uit de BRP geloot door de gemeente. Die stuurt hen een persoonlijke uitnodiging om deel te nemen;
- Alle bestuurders/directeuren van organisaties en bedrijven die in de gemeente gevestigd zijn, worden uitgenodigd om zich aan te melden om deel te nemen;
- Alle politici worden uitgenodigd om zich aan te melden om deel te nemen.
- Alle ambtenaren worden uitgenodigd om zich aan te melden om deel te nemen.

We stellen ook een open aanmelding in voor inwoners van de gemeente die voor zichzelf een rol weggelegd zien als ‘vrijdenker’ in het dialoogproces.

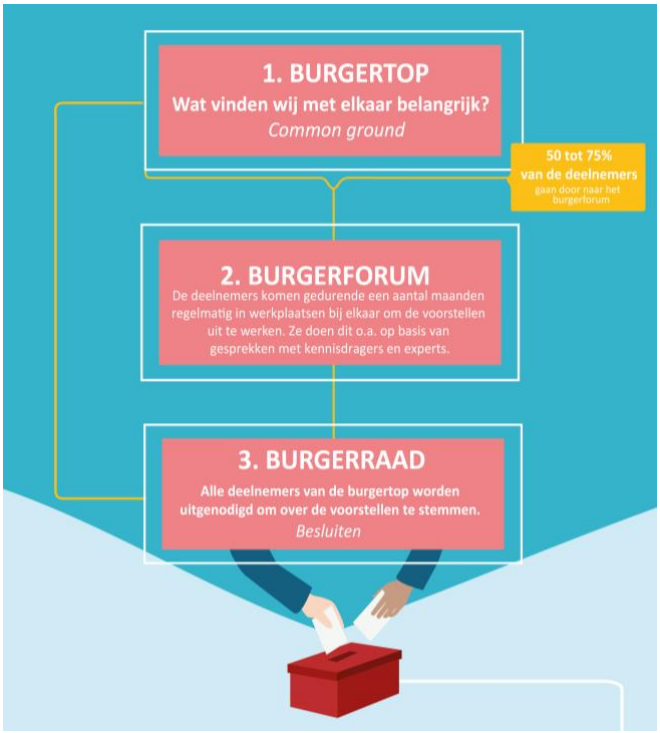
Burgerberaad: de stappen

1. *De Burgertop:* 500 deelnemers gaan in gesprek met elkaar op zoek naar wat zij samen belangrijk vinden, bepalen hun agenda en brengen oplossingsrichtingen in kaart;

2. *Het Burgerforum:* ongeveer 250 deelnemers werken in een aantal opeenvolgende werkateliers de voorgestelde oplossingsrichtingen uit tot concrete (beleids-) voorstellen, met hulp van experts en inspiratoren van buitenaf;

3. *De Burgerraad:* nadat de uitgewerkte voorstellen uit het Burgerforum gepresenteerd zijn, nemen de oorspronkelijke 500 deelnemers, die nu de Burgerraad vormen, besluiten over die voorstellen: welke aangenomen worden en welke niet.

4. *Het Burgerakkoord:* de aangenomen voorstellen vormen samen het ***Burgerakkoord Klimaat Rheden.***

5. *Monitor/Klankbordgroep:* de Burgerraad selecteert een groep deelnemers uit haar midden die op vrijwillige basis namens de Burgerraad de opvolging van het Burgerakkoord bewaakt en als klankbordgroep voor de gemeente en andere partners optreedt bij het uitvoeren van het Burgerakkoord.